Förstudieprojekt Nationell Ombudsplattform 2018-2020

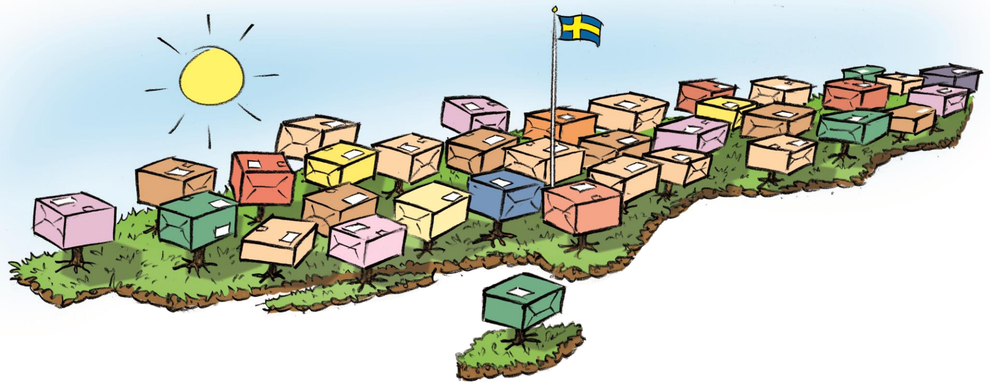

Slutkonferens för Förstudieprojekt Nationell Ombudsplattform 2018-2020

Digital konferens 2020-09-02, kl. 09:30-12:00 (Del 1)

Finansiärer

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling: Europa investerar i landsbygdsområden · tillväxtverket · Region Gävleborg · Region Norrbotten · Västra Götalandsregionen · Länsstyrelsen Dalarnas län · Region Kalmar län · Länsstyrelsen Kalmar län

Pilotkommuner

Pajala kommun · Arjeplog · Ljusdals kommun · Hudiksvalls kommun · Älvdalens kommun Älvdalen tjïelte · Bengtsfors kommun · Sotenäs kommun · Västerviks kommun

I samarbete med: Chalmers

Datadriven innovationsutmaning för pakettjänster och transporter i Sveriges gles- och landsbygder

Digital konferens 2020-09-02, kl. 13:00-14:00 (Del 2)

SAMARBETSPARTNERS

Bussgods Sverigefrakt · bring · DHL · postnord · Internetstiftelsen

INITIATIVTAGARNA

NärLjus · Region Gävleborg · Sveriges Paketombud · DIGG · Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling: Europa investerar i landsbygdsområden · tillväxtverket

Sveriges Paketombud

Olle Janrik
Direktör, Sveriges Paketombud
070 784 99 47
olle.janrik@sverigesentreprenorer.se

Catarina Lindberg
Rapportering & Dokumentation
070 303 60 61
catarina@sverigesentreprenorer.se

Alexander Zuniga
Verksamhetsutvecklare & Teknisk projektledare
0708 414 200
alexander@argomento.se

Nationell Ombudsplattform

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling: Europa investerar i landsbygdsområden

Förstudieprojekt Nationell Ombudsplattform 2018-2020

Syfte & Mål

Effektivt informationsutbyte inom paket- och logistiktjänster

Syftet med projektet är att:

- Skapa förutsättningar så att aktörer kan ansluta sig till en nationell plattform för att konsumera tillförlitlig information i realtid som:
  - Stödjer verksamhetsprocesser och datadrivna beslut.
  - Bidrar till att minska belastningen i ombudsnätet, optimera leveransflöden och hitta nya servicepunkter/ombud i Sveriges gles- och landsbygder.
  - Ökar transparensen och förtroendet i leveranskedjan.

Målet med projektet är att:

- När projektet avslutas, ska alla aktörer ha fått ett samlat grepp inom området Paket- och Logistiktjänster och kan fokusera på sin kärnverksamhet samtidigt som stora utmaningar och hinder hanteras inom en utvecklad samverkan.
- Skapa förutsättningar för interoperabilitet, så att olika system kan friktionsfritt samverka och kommunicera med varandra oavsett leverantör och teknik, för att öka tillgängligheten och leveranskvaliteten i Sveriges gles- och landsbygder samt bidra till ett stabilt och behovsanpassat ombudsnät där nya servicepunkter och utlämningsformer utvecklas, testas och etableras (paketautomater, postlådor/fastighetsboxar, m.m.).

Målen på lång sikt är att:

- Skapa förutsättningar för etablering och förvaltning av en nationell plattform som effektiviserar informationsutbytet inom Paket- och Logistiktjänster i Sveriges gles- och landsbygder, minskar belastningen i ombudsnätet och möjliggör lokalt anpassade och hållbara logistiktjänster vid sista sträckan utifrån realtidsdata och användarnas behov.
- Servicepunkter och företag på landsbygden nyttjar informationen i den nationella plattformen, tar vara på digitaliseringens möjligheter för att bli relevanta som nya noder i ett optimalt och stabilt ombudsnät samt anpassar öppettiderna, utbud och servicenivån utifrån efterfrågan.
- En stärkt samverkan mellan offentliga och kommersiella aktörer bidrar till att hantera utmaningar och hinder inom området Paket- och Logistiktjänster samt möjliggör en hållbar serviceutveckling på landsbygden.

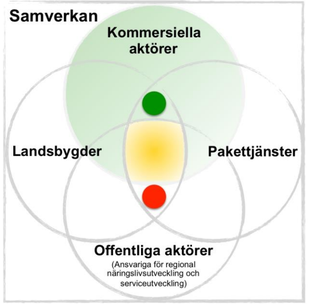

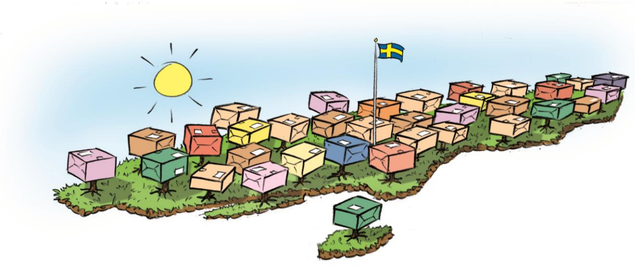

Sveriges Paketombud

Olle Janrik
Direktör, Sveriges Paketombud
070 784 99 47
olle.janrik@sverigesentreprenorer.se

Catarina Lindberg
Rapportering & Dokumentation
070 303 60 61
catarina@sverigesentreprenorer.se

Alexander Zuniga
Verksamhetsutvecklare & Teknisk projektledare
0708 414 200
alexander@argomento.se

Nationell Ombudsplattform

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling: Europa investerar i landsbygdsområden

Förstudieprojekt Nationell Ombudsplattform 2018-2020

Summerade slutsatser

Vi har i vår förstudie tagit fram en modell för samverkan med en lösning som de flesta av paketoperatörerna och pilotkommunerna skulle kunna använda.

Vi har identifierat följande:

- **”Sense of Urgency”, en mognad har skett och allt fler nyckelaktörer är nu villiga att testa olika lösningar.**
- **Omlastningshubbar för samtransport på sista sträckan (last mile) i våra gles- och landsbygder är den lösning förstudieprojektet föreslår i kombination med kapacitetsutveckling (kommuner och regioner).**
- **Det är angeläget att en oberoende aktör tar ledarskapet och skapar verkstad av det som förstudieprojektet tillsammans med pilotkommunerna har arbetat fram (från förstudie till förändringsprocess).**
- **Utmaningen med tillhandahållande och formalisering av data som strategisk resurs för att hantera och utveckla lösningar inom samtransporter utifrån landsbygdens perspektiv. Redan vid pilotprojektarbetet visade det sig att bara Sveriges Paketombud (förstudieprojektet) var beredd att samla in och distribuera paketdatan via en strukturerad modell. En ansvarig organisation behövs för datavärdskapet. Standardisering och en neutral kontext krävs för att nå interoperabilitet (systemsamverkan) inom pakettjänster över tid.**
- **Behovet av en ordnad process som hanterar två hastigheter, dels tester av omlastningshubbar och ombudslösningar i landsbygdskommuner (snabb förändringsprocess kommunalt/lokalt), dels systemförändring, kunskapsutveckling, kapacitetsutveckling och förnyat regelverk (trygg och säker fart, nationellt/regionalt).**

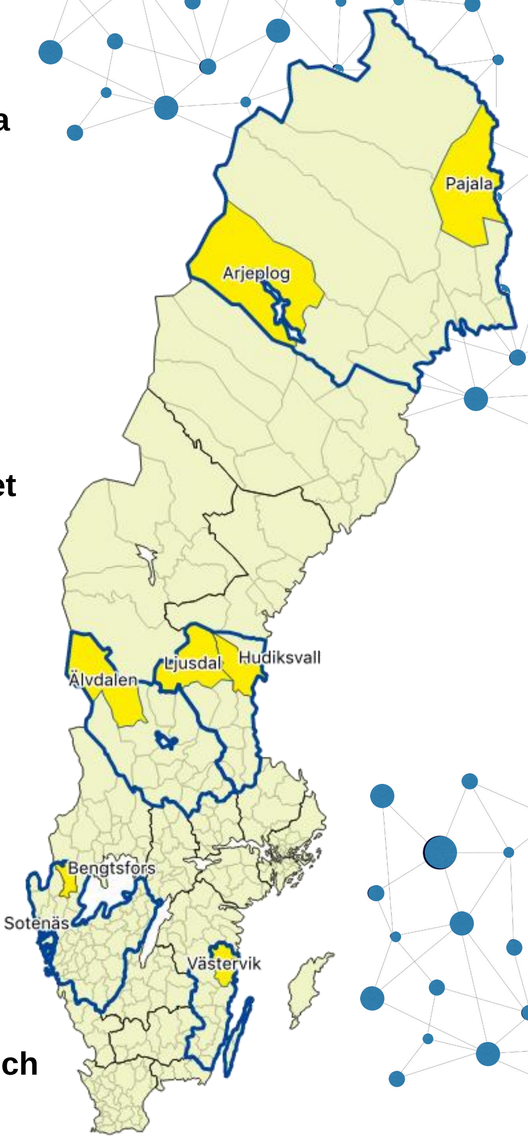

Datan är samlad, kunskap om postmarknaden och landsbygdens villkor finns, aktörerna är villiga att samverka- nu är nästa steg att testa lokala pilotlösningar för en nationell förändringsprocess utifrån gles- och landsbygders perspektiv.

Sveriges Paketombud

Olle Janrik
Direktör, Sveriges Paketombud
070 784 99 47
olle.janrik@sverigesentreprenorer.se

Catarina Lindberg
Rapportering & Dokumentation
070 303 60 61
catarina@sverigesentreprenorer.se

Alexander Zuniga
Verksamhetsutvecklare & Teknisk projektledare
0708 414 200
alexander@argomento.se

Nationell Ombudsplattform

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling: Europa investerar i landsbygdsområden

Förstudieprojekt Nationell Ombudsplattform 2018-2020

Föreslagen lösning (Exempel Pajala kommun)

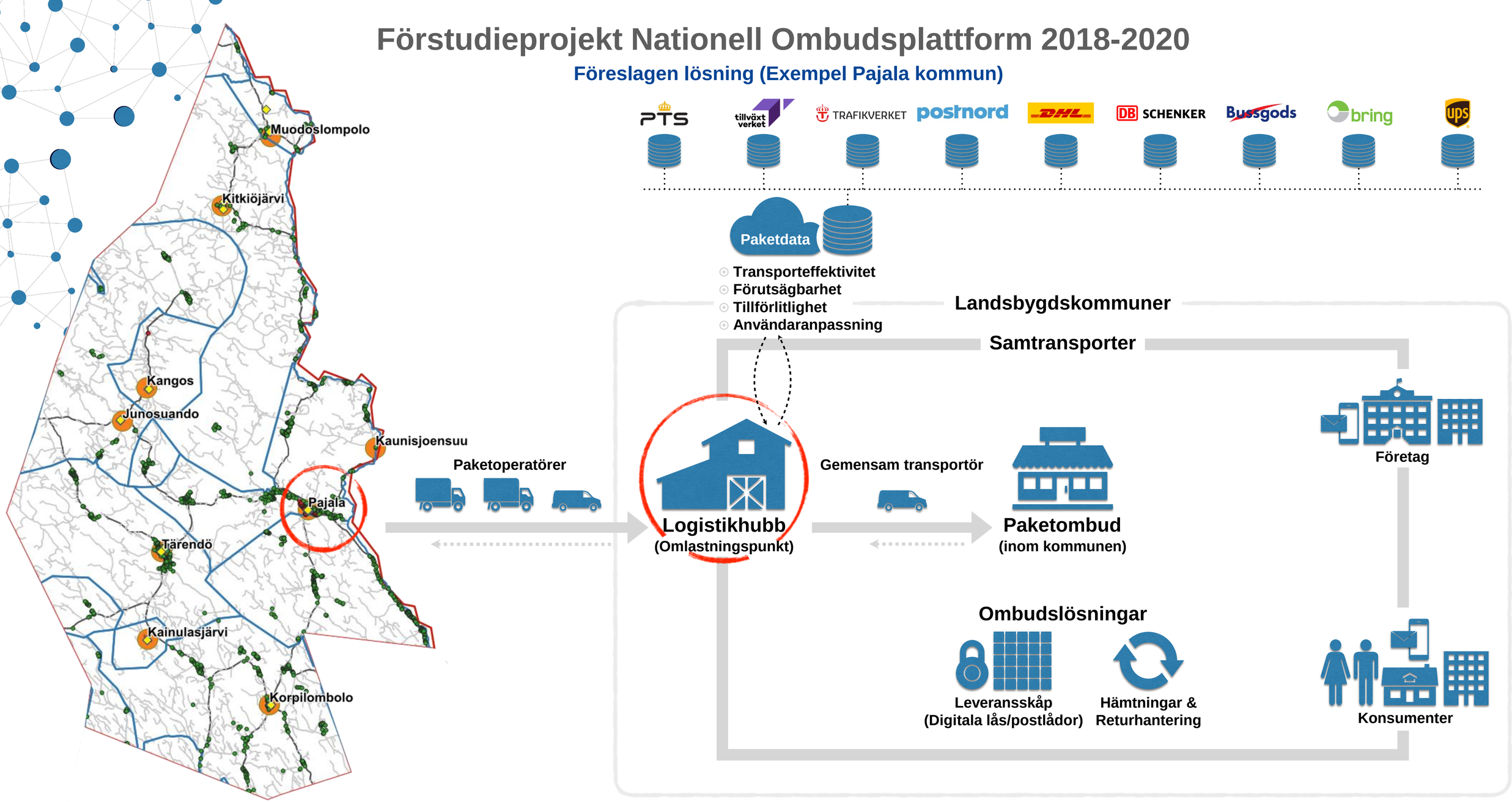

Sveriges Paketombud

Olle Janrik
Direktör, Sveriges Paketombud
070 784 99 47
olle.janrik@sverigesentreprenorer.se

Catarina Lindberg
Rapportering & Dokumentation
070 303 60 61
catarina@sverigesentreprenorer.se

Alexander Zuniga
Verksamhetsutvecklare & Teknisk projektledare
0708 414 200
alexander@argomento.se

Nationell Ombudsplattform

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling: Europa investerar i landsbygdsområden

Förstudieprojekt Nationell Ombudsplattform 2018-2020

Via vår lösning kan vi bidra till hållbar regional utveckling

Miljömässig

10 ton i minskade CO_2 utsläpp

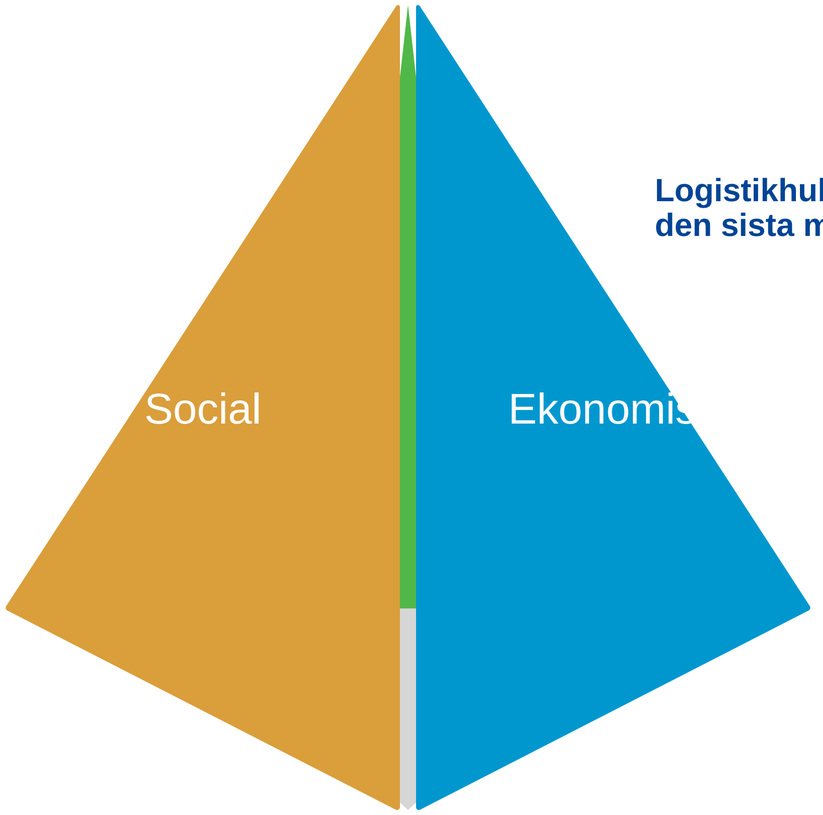

Logistikhubbar för samlastning den sista milen (Landsbygdskommuner)

Kunder

Samma antal leveranser som idag (3 gånger/vecka)
Ökad tillgänglighet (fler paketombud i Sverige)

Paketoperatörer

0,5 miljoner kronor per ort i minskade logistikkostnader för paket i gles- och landsbygder den sista leveranssträckan

Hållbar regional utveckling

Sveriges Paketombud

Olle Janrik
Direktör, Sveriges Paketombud
070 784 99 47
olle.janrik@sverigesentreprenorer.se

Catarina Lindberg
Rapportering & Dokumentation
070 303 60 61
catarina@sverigesentreprenorer.se

Alexander Zuniga
Verksamhetsutvecklare & Teknisk projektledare
0708 414 200
alexander@argomento.se

Nationell Ombudsplattform

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling: Europa investerar i landsbygdsområden

Förstudieprojekt Nationell Ombudsplattform 2018-2020

Konsekvenser om paketombud läggs ner i Sverige

Miljömässig

3 ton ökade CO_2 utsläpp

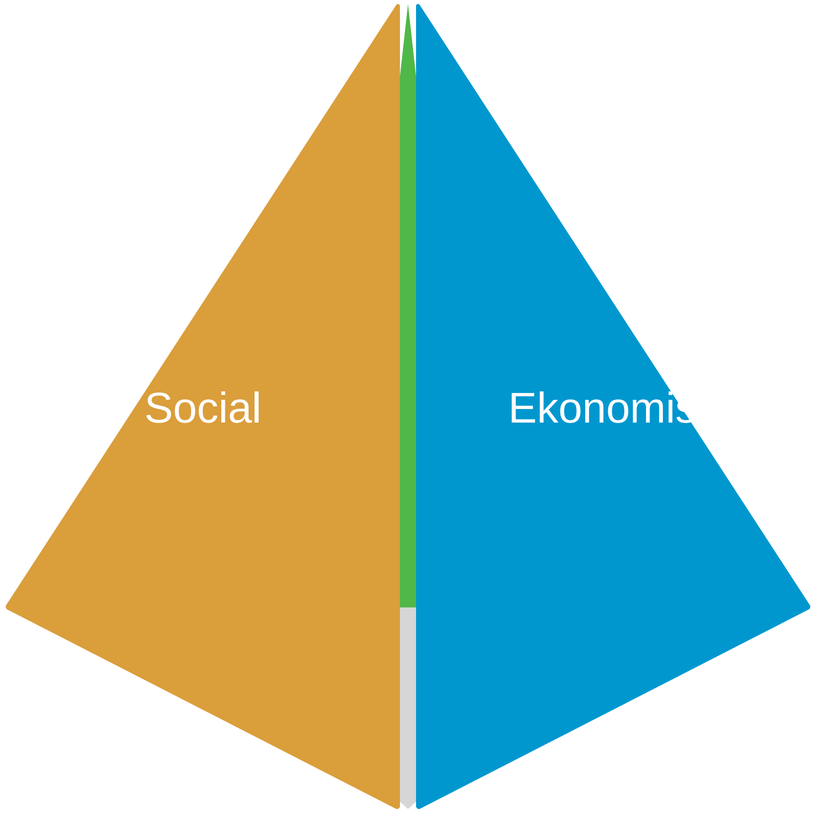

Kunder

1,5 miljoner kronor i ökade kostnader och i snitt 6 mil längre att åka för att hämta ut paket

Paketoperatörer

100 % minskade logistikkostnader för paket i gles- och landsbygder den sista leveranssträckan

Antaganden:
1,2 paket vid varje hämtning
50% av körningarna kan samordnas med annat

Sveriges Paketombud

Olle Janrik
Direktör, Sveriges Paketombud
070 784 99 47
olle.janrik@sverigesentreprenorer.se

Catarina Lindberg
Rapportering & Dokumentation
070 303 60 61
catarina@sverigesentreprenorer.se

Alexander Zuniga
Verksamhetsutvecklare & Teknisk projektledare
0708 414 200
alexander@argomento.se

Nationell Ombudsplattform

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling: Europa investerar i landsbygdsområden

Förstudieprojekt Nationell Ombudsplattform 2018-2020

Via vår lösning kan vi bidra till hållbar regional utveckling

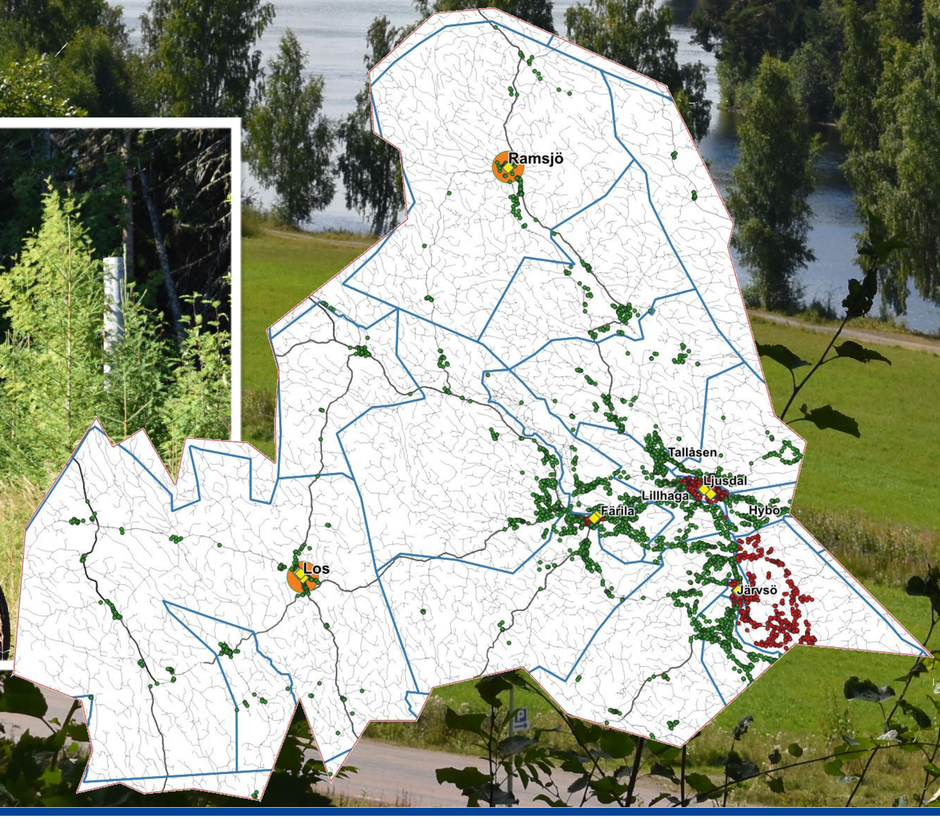

Sveriges Paketombud

Olle Janrik
Direktör, Sveriges Paketombud
070 784 99 47
olle.janrik@sverigesentreprenorer.se

Catarina Lindberg
Rapportering & Dokumentation
070 303 60 61
catarina@sverigesentreprenorer.se

Alexander Zuniga
Verksamhetsutvecklare & Teknisk projektledare
0708 414 200
alexander@argomento.se

Nationell Ombudsplattform

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling: Europa investerar i landsbygdsområden

Målområden (Förstudiens slutsatser)

Underlag till strategi för framtidens pakettjänster i Sveriges gles- och landsbygder

Kommuner och regioner integrerar tillförlitliga och användaranpassade pakettjänster i arbetet med hållbar regional utveckling.

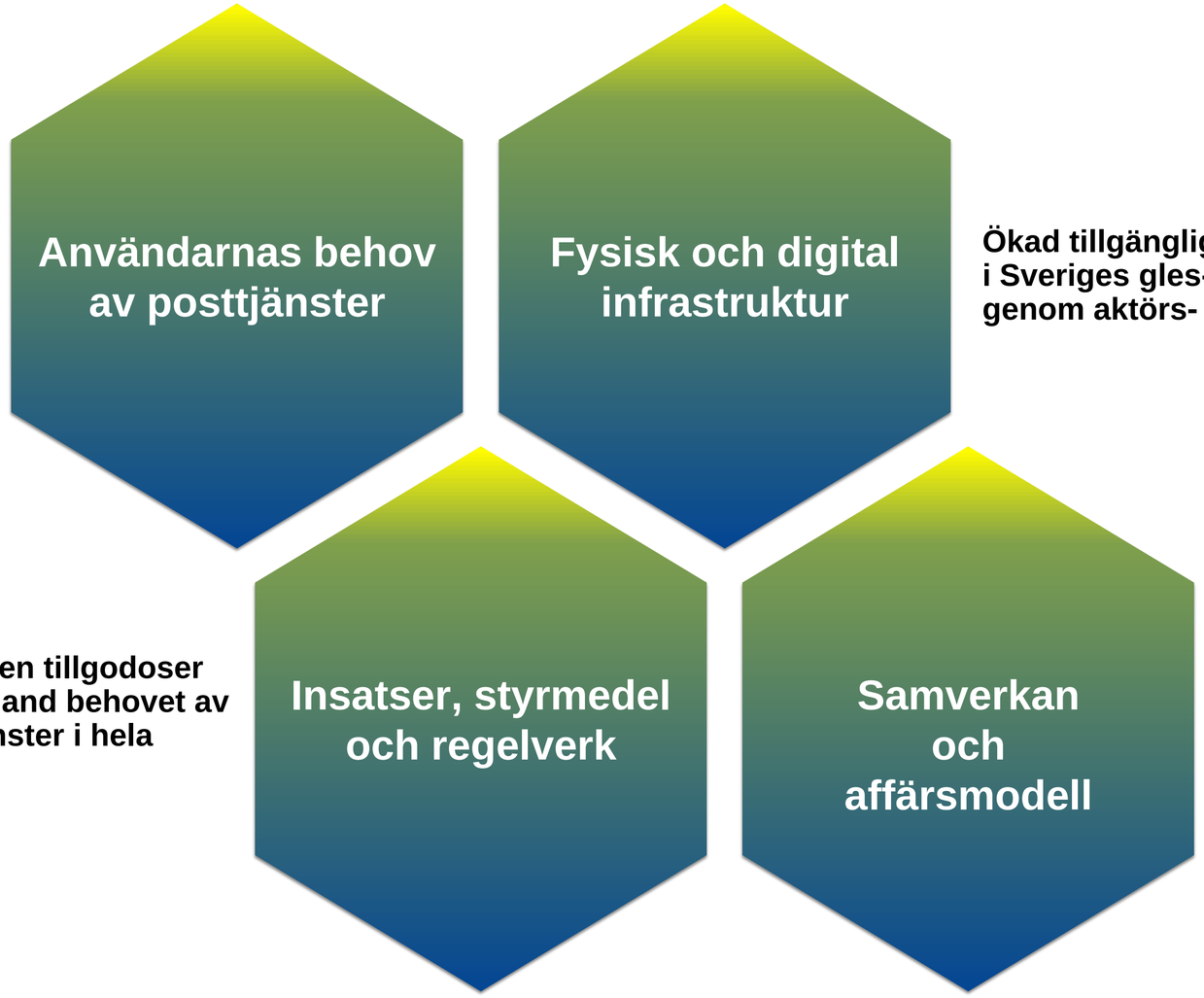

Ökad tillgänglighet till pakettjänster i Sveriges gles- och landsbygder genom aktörs- och datasamverkan.

Marknaden tillgodoser i första hand behovet av pakettjänster i hela Sverige.

Transformativ samverkan skapar hållbara affärsmodeller i gles- och landsbygder utifrån användarnas, paketoperatörernas och de offentliga aktörernas perspektiv.

Sveriges Paketombud

Olle Janrik
Direktör, Sveriges Paketombud
070 784 99 47
olle.janrik@sverigesentreprenorer.se

Catarina Lindberg
Rapportering & Dokumentation
070 303 60 61
catarina@sverigesentreprenorer.se

Alexander Zuniga
Verksamhetsutvecklare & Teknisk projektledare
0708 414 200
alexander@argomento.se

Nationell Ombudsplattform

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling: Europa investerar i landsbygdsområden

Användarnas behov av posttjänster

Målbeskrivning:

Kommuner och regioner integrerar tillförlitliga och användaranpassade pakettjänster i arbetet med hållbar regional utveckling.

Aktiviteter / Insatser

- Utifrån behov och förutsättningar prioriteras leveransfrågan och insatser inom pakettjänster på samma sätt som i arbetet med dagligvaror och drivmedel (RUS, RSP, kommunala serviceplaner).
- Tillförlitligheten mäts per ort och kommun utifrån nationellt kvalitetsmål (motsvarande brev).
- Tillförlitlighet och leveransfrekvens integreras i planeringsarbetet inom RUS, RSP och kommunala serviceplaner.
- Kunskapsutveckling inom paketmarknad och logistik (Regioner och kommuner).
- Kommunerna i samverkan med Regionen följer upp utvecklingen och bevakar att pakettjänsterna motsvarar beslutade planer (Agenda 2030, RUS, RSP, kommunala serviceplaner, ÖP).
- PTS nyttjar dataunderlag om måluppfyllelsen per utlämningsställe i tillsynsarbetet.

Förväntade resultat/effekter

Kvalitet

- En plan för användaranpassade och transporteffektiva pakettjänster är integrerad i de regionala insatserna och kommunala processerna.
- Olika lösningar utifrån varje orts och kommuns behov samt lokala förutsättningar.

RUS = Regional utvecklingsstrategi
RSP = Regionalt serviceprogram
ÖP = Översiktsplan

Sveriges Paketombud

Olle Janrik
Direktör, Sveriges Paketombud
070 784 99 47
olle.janrik@sverigesentreprenorer.se

Catarina Lindberg
Rapportering & Dokumentation
070 303 60 61
catarina@sverigesentreprenorer.se

Alexander Zuniga
Verksamhetsutvecklare & Teknisk projektledare
0708 414 200
alexander@argomento.se

Nationell Ombudsplattform

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling: Europa investerar i landsbygdsområden

Fysisk och digital infrastruktur

Målbeskrivning:

Ökad tillgänglighet till pakettjänster i Sveriges gles- och landsbygder genom aktörs- och datasamverkan.

Aktiviteter / Insatser

- Modell för etablering och drift av lokala logistikhubbar i landsbygdskommuner.
- Samlastning och optimering mellan hubb och ombud samt tjänsteutveckling.
- Synergier med posttjänster och olika logistiktjänster (regionala, kommunala och näringslivets transporter) i Sveriges landsbygder.
- Fler paketombud och paketskåp skapar tätare leveransnät (gemensamt för alla aktörer där ombud inte finns) och bidrar till dynamisk postutdelning.
- Harmonisering och effektivisering av datautbytet inom pakettjänster (en kod hela vägen). Arbetet pågår på EU-nivå och behöver stämmas av efter nationella behov.
- Digital plattform effektiviserar informationsutbytet i en neutral kontext.

Förväntade resultat/effekter

Tillgänglighet

- Standardiserat ombudssystem - Effektivare lösning för ombudet med lager, hantering, kundmöte, m.m.
- Fler leveransdagar per vecka.
- Ökad tillförlitlighet i leveransmönstret till ombudet.
- Ökad hållbarhet.
- Nöjda paketkunder och en levande och konkurrenskraftig landsbygd.

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1056 om elektronisk godstransportinformation (15 juli 2020)
- Digitalisering av godstransport och logistik
- Öka transporternas effektivitet och hållbarhet

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/HTML/?uri=CELEX:32020R1056&from=EN

Sveriges Paketombud

Olle Janrik
Direktör, Sveriges Paketombud
070 784 99 47
olle.janrik@sverigesentreprenorer.se

Catarina Lindberg
Rapportering & Dokumentation
070 303 60 61
catarina@sverigesentreprenorer.se

Alexander Zuniga
Verksamhetsutvecklare & Teknisk projektledare
0708 414 200
alexander@argomento.se

Insatser, styrmedel och regelverk

Målbeskrivning:

Marknaden tillgodoser i första hand behovet av pakettjänster i hela Sverige.

Aktiviteter / Insatser

- Alla paketoperatörer får nyttja logistikhubbar i landsbygdskommuner (kommunala alt. operatörsstyrda) och lantbrevbäringen.
- Samordning mellan brev och paket för att så långt som möjligt undvika utdelning varannan dag.
- Kapacitetsutveckling och modell för upphandling samt statliga och regionala insatser i områden där marknaden inte kan tillgodose behovet av pakettjänster.
- Kunskapsutveckling utifrån den lokala marknadens förutsättningar och villkor.
- Kommuner i samverkan med Regioner och Länsstyrelser bidrar till bevakningen av posttjänsterna (om de motsvarar samhällets behov).
  - Inventera behoven och identifiera postanvändare som inte kan nyttja digitaliseringen.
  - Kontrollera att logistikhubbarna har en handlingsplan för användare med särskilda leveransbehov.

Förväntade resultat/effekter

Tillförlitlighet

- Förnyad lagstiftning (Postlagen), regleringen är anpassad till en föränderlig marknad som nyttjar digitaliseringens möjligheter.
- Utlämning av försändelser (brev och paket) i serviceglesa områden får ske via ombud och brevlådor/boxar med aviseringsmöjlighet.
- I de offentliga planeringsprocesserna (RUS, RSP, kommunala serviceplaner, ÖP) och arbetet med Agenda 2030 beaktas leveransbehoven utifrån länsprioriteringar och lokala förutsättningar.
- Samordning av offentliga och privata transporter regionalt och lokalt för brev, paket och styckegods
- Uppsatta leveransmål efterlevs och följs upp.

RUS = Regional utvecklingsstrategi
RSP = Regionalt serviceprogram
ÖP = Översiktsplan

Sveriges Paketombud

Olle Janrik
Direktör, Sveriges Paketombud
070 784 99 47
olle.janrik@sverigesentreprenorer.se

Catarina Lindberg
Rapportering & Dokumentation
070 303 60 61
catarina@sverigesentreprenorer.se

Alexander Zuniga
Verksamhetsutvecklare & Teknisk projektledare
0708 414 200
alexander@argomento.se

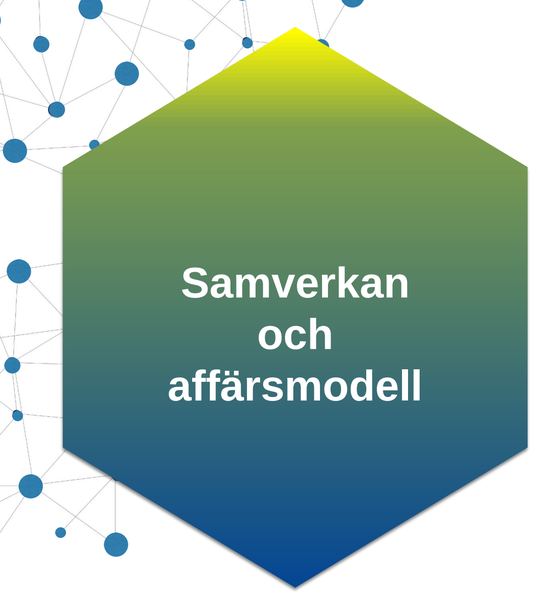

Målbeskrivning:

Transformativ samverkan skapar hållbara affärsmodeller i gles- och landsbygder utifrån användarnas, paketoperatörernas och de offentliga aktörernas perspektiv.

Aktiviteter / Insatser

- Systemförståelse och kunskapsutveckling inom paketmarknaden och logistik.
- Ta fram gemensamma målbilder regionalt och lokalt.
- Via pilotprojekt skapas verkstad samt nya lösningar testas, demonstreras och ev. upphandlas i utvalda landsbygdskommuner.
- Utveckla kapacitet (regionalt och kommunalt) samt utforma uppdrag och projekt för att gå från förstudie till förändringsprocess.
- Skapa synergier i första hand mellan styckegods och paket.

Förväntade resultat/effekter

Flernivåsamverkan

- Tydliga roller och ansvar samt flernivåsamverkan inom posttjänster (samverkansorgan, nationell/regional samordnare).
- Utmaningar och kommande förändringar lokalt hanteras inom samverkan mellan region, kommun och paketoperatörerna.
- ”Någon” behöver vara ansvarig och hålla i samverkan.
- Bästa lösning för respektive serviceglesa område:
  - Samverkan mellan paketoperatörer i tex ett samägt aktiebolag/samverkansbolag
  - Samverkan med paketoperatörerna och offentliga aktörer
  - Endast offentliga aktörer
  - Tredjepartsmodell

Sveriges Paketombud

Olle Janrik
Direktör, Sveriges Paketombud
070 784 99 47
olle.janrik@sverigesentreprenorer.se

Catarina Lindberg
Rapportering & Dokumentation
070 303 60 61
catarina@sverigesentreprenorer.se

Alexander Zuniga
Verksamhetsutvecklare & Teknisk projektledare
0708 414 200
alexander@argomento.se

Nationell Ombudsplattform

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling: Europa investerar i landsbygdsområden

Strategi för framtidens pakettjänster i Sveriges gles- och landsbygder

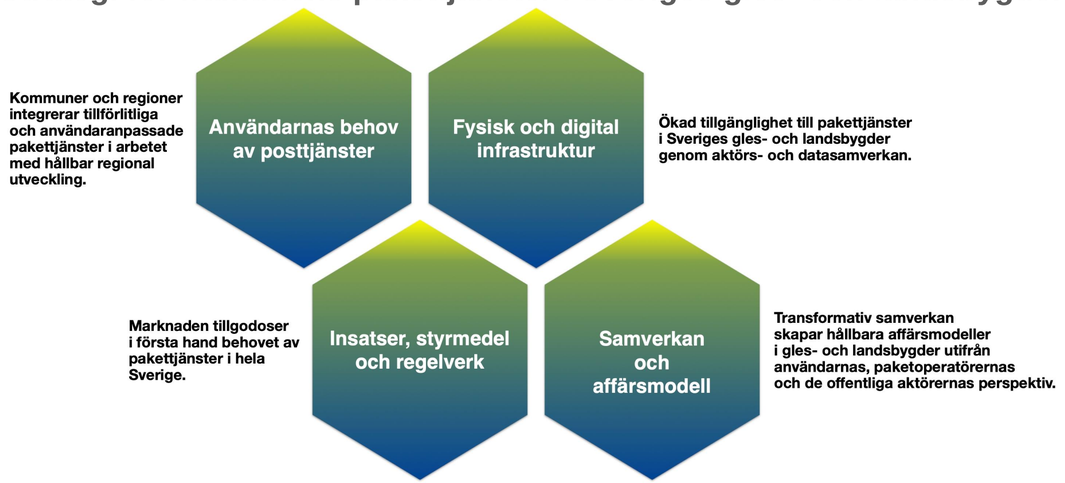

Infrastruktur & Digitalisering

Agenda 2030 RUS, RSP, ÖP

tillväxtverket — Hållbar regional tillväxt och utveckling | Tillgänglighet | Kapacitet | Sammanhållen landsbygdspolitik

PTS — Samhällsomfattande posttjänsten | Ombudslösningar | Samlastning & Hubbar (PoC) | Flernivåsamverkan

TRAFIK ANALYS — E-handelns transporter (Effektivisering & Hållbarhet)

TRAFIKVERKET — Horisontella samarbeten | Öppna data för ökad fyllnadsgrad

MYNDIGHETEN FÖR DIGITAL FÖRVALTNING (Agency for Digital Government) — Öppna data & Datadriven innovation

Energimyndigheten — Transporteffektiv samhällsplanering

KONKURRENSVERKET (Swedish Competition Authority) — Konkurrensneutralitet

VINNOVA — Innovation | Missionsinriktat angreppssätt (Systemförändring)

Steg 1 (PTS):
- Ombudslösningar
- Samlastning & Hubbar (hubb -> ombud, PoC Proof of Concept)
- Kunskapsutveckling/Kapacitetsutveckling
- Forum för samverkan (mobilisering)
- Regeringsuppdrag (Region Gävleborg)

Sveriges Paketombud

Olle Janrik
Direktör, Sveriges Paketombud
070 784 99 47
olle.janrik@sverigesentreprenorer.se

Catarina Lindberg
Rapportering & Dokumentation
070 303 60 61
catarina@sverigesentreprenorer.se

Alexander Zuniga
Verksamhetsutvecklare & Teknisk projektledare
0708 414 200
alexander@argomento.se

Nationell Ombudsplattform

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling: Europa investerar i landsbygdsområden

Förstudieprojekt Nationell Ombudsplattform 2018-2020

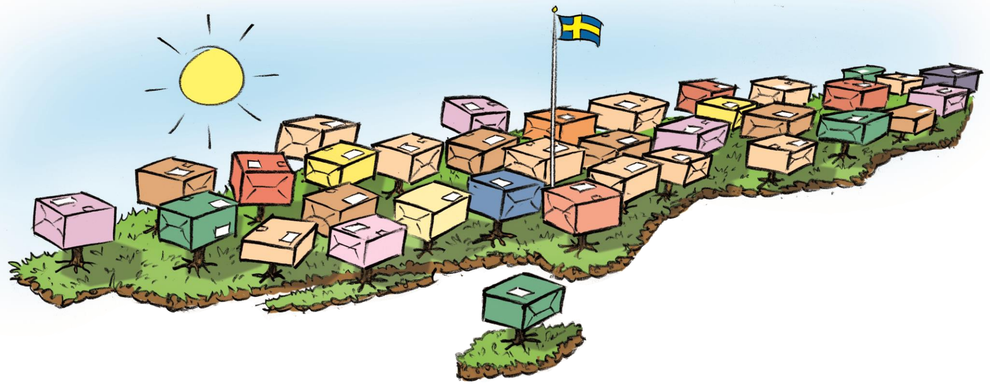

Slutkonferens för Förstudieprojekt Nationell Ombudsplattform 2018-2020

Digital konferens 2020-09-02, kl. 09:30-12:00 (Del 1)

Finansiärer

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling: Europa investerar i landsbygdsområden · tillväxtverket · Region Gävleborg · Region Norrbotten · Västra Götalandsregionen · Länsstyrelsen Dalarnas län · Region Kalmar län · Länsstyrelsen Kalmar län

Pilotkommuner

Pajala kommun · Arjeplog · Ljusdals kommun · Hudiksvalls kommun · Älvdalens kommun Älvdalen tjïelte · Bengtsfors kommun · Sotenäs kommun · Västerviks kommun

I samarbete med: Chalmers

Datadriven innovationsutmaning för pakettjänster och transporter i Sveriges gles- och landsbygder

Digital konferens 2020-09-02, kl. 13:00-14:00 (Del 2)

SAMARBETSPARTNERS

Bussgods Sverigefrakt · bring · DHL · postnord · Internetstiftelsen

INITIATIVTAGARNA

NärLjus · Region Gävleborg · Sveriges Paketombud · DIGG · Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling: Europa investerar i landsbygdsområden · tillväxtverket

Sveriges Paketombud

Olle Janrik
Direktör, Sveriges Paketombud
070 784 99 47
olle.janrik@sverigesentreprenorer.se

Catarina Lindberg
Rapportering & Dokumentation
070 303 60 61
catarina@sverigesentreprenorer.se

Alexander Zuniga
Verksamhetsutvecklare & Teknisk projektledare
0708 414 200
alexander@argomento.se

Nationell Ombudsplattform

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling: Europa investerar i landsbygdsområden